

4 ELEMENTI V UMETNOSTI
SMERNICE ZA SNOVANJE VIDEOPOSNETKOV V ZNAKOVNIH JEZIKIH
Projektni rezultat 3 "Pripomočki za izobraževalce odraslih in podatkovna baza virov ter metodoloških priporočil. Ustvarjanje videoposnetkov v znakovnih jezikih"

Pripravil ISTITUTO DEI SORDI DI TORINO (Italija)

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odslikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Vsebina

Kratek uvod v gluhost in znakovne jezike

Videoposnetki v znakovnih jezikih: snemanje, postprodukcija in predstavljanje javnostim

Tehnični napotki

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odslikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

KRATEK UVOD V GLUHOST IN ZNAKOVNE JEZIKE

O kom govorimo? Kako pravilno poimenovati osebe, ki ne slišijo? Govorili bomo o ljudeh, ki znajo vse, le slišijo ne. Pravilen izraz zanje je "gluhi". Ta je najprimernejši ne le s kulturnega in družbenega temveč tudi s fiziološkega vidika. V nasprotju z "ljudskim prepričanjem" gluhi niso nemi. Govorijo lahko tako kot vsi drugi, saj njihov glasovni aparat ni

prizadet in deluje. Če nekateri gluhi ne proizvajajo glasov, tega ne zmorejo iz dveh razlogov: prvič, ker si tega ne želijo in jih proizvodnja zvokov ne zanima, saj se ne slišijo; drugič, ker v otroštvu logopedska obravnava, ki so je bili deležni, ni bila uspešna.

Glede izraza gluhi in pravilnosti poimenovanja gluhosti povejmo naslednje:

1. **Gluhi.** To je sociološki termin, ki je v rabi skozi vse izobraževanje in v raziskovanju, opisuje pa osebe, ki so gluhe. Gre za uporabnike znakovnega jezika in za tiste, ki so naglušni in katerim je slovenščina **prvi jezik**. Ti berejo z ustnic ali pa uporabljajo slušne pripomočke. Gre za skupino tistih, ki pripadajo kulturi in skupnosti gluhih ter jezikovni skupini gluhih.
2. **Naglušen/šna** označuje osebo, ki ima manjšo ali zmerno izgubo sluha. Takšna oseba se ne čuti del skupnosti gluhih, saj ima zgolj slušne težave, ki jih je moč premostiti in omiliti.
3. **Znakovni jeziki (ZJ)** – so jeziki, katerih slovnica je drugačna, leksemi so vizuelno-manualni (gibi rok in prstov) pa tudi nevizuelni kot so denimo izrazi obraza. Izražajo koncepte in omogočajo raznovrstno sporazumevanje.
4. **Črkovanje s prsti** - neke vrste "pisanje v zraku". Gre za abecedo rok, ki upošteva konfiguracijo rok in tiskane črke. Gre za v nekaterih situacijah uporaben sistem sporazumevanja.

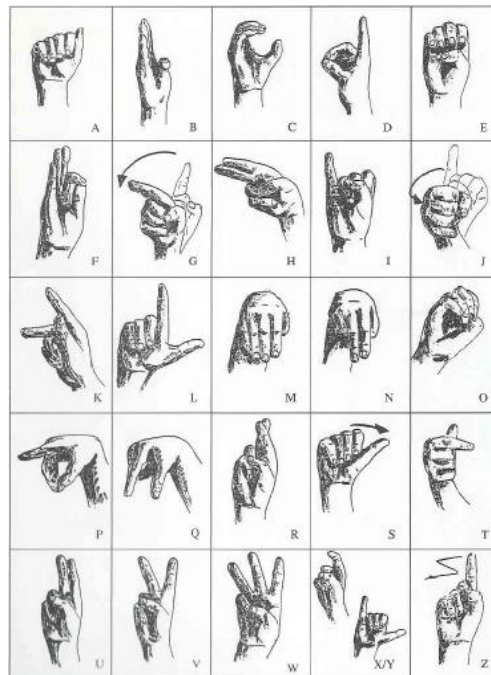
Glede znakovnega jezika je veliko nepreverjenih resnic in predsodkov. Naj naštejemo le nekatere med njimi:

A. "Znakovni jezik je univerzalen"

Znakovni jezik NI univerzalen! Prav zato govorimo o znakovnih jezikih in ne znakovnem jeziku.

Kot vsak ustni jezik so tudi znakovni jeziki odvisni od časa in prostora. Odvisni so od posamezne skupnosti. Pripadajo različnim jezikovnim skupinam.

Mednarodni znakovni jeziki obstajajo, vendar niso priznani kot jeziki. Gluhi jih uporabljajo tako, kot slišči uporabljajo angleščino, nekakšno *lingua franca*, oziroma vsem skupen način sporazumevanja.

B. « Znakovni jezik je pantomima »

Gluhi ne uporabljajo kretenj. Znakovni jezik niso kretnje, ki jih uporabljajo slišči. Resnici na ljubo, le nekaj kretenj sliščih ustrezakretnjam znakovnim jezikov. Znaki niso natančna predstavitev pomena, znaki imajo pomen ki jim ga pripišemo tako kot v katerem koli jeziku na svetu.

C. "Z znakovnim jezikom ni moč izražati abstraktnih pojmov"

Mnogi verjamejo, da je besedišče znakovnega jezika lahko le konkretno, povezano z danim kontekstom, vendar sleherni pojem je mogoče izraziti z znaki. Če se ti jeziki morebiti zdijo "revni", je temu tako le zaradi skromnega števila kontekstov, v katerih so jezik predolgo uporabljali.

D. "Znakovni jezik nima slovnice"

Znakovni jeziki niso le skupki znakov. Znakovni jeziki imajo svojo posebno slovnico, sistem pravil za gradnjo stavkov, glasovnega sistema, oblikoslovja, skladnje ... Slovnica znakovnih jezikov se seveda razlikuje od slovnice ustnih jezikov.

Če zdaj povzamemo; zavedati se moramo, da je pomembno, da uporabljamo prave izraze. Pomembno je, kako imenujemo jezik gluhih, kako govorimo o ljudeh, ki pripadajo skupnosti gluhih. Ti pojmi se namreč nanašajo na tako pomembna vprašanja, kot sta identiteta in dostojanstvo gluhih. Znakovni jeziki so pravi jeziki, na katerih temeljita kultura in identiteta gluhih. Sicer pa so ustni jeziki različnih držav vraščeni v tamkajšnjo kulturo ter način razmišljanja in način življenja.

VIDEOPOSNETKI V ZNAKOVNIH JEZIKIH: SNEMANJE, POSTPRODUKCIJA IN PREDSTAVLJANJE JAVNOSTIM

Skupnost gluhih uporablja videoposnetke tako v neformalni kot v formalni komunikaciji. Oblika motaže posnetkov se spremenita glede na cilj, ki ga želimo doseči. Za neformalno uporabo posnetkov se posnetkov sploh ne montira, saj se uporabljajo samo za komunikacijo v skupini prijateljev/sorodnikov/sodelavcev ... V uradnem okolju pa morajo biti videoposnetki montirani in prirejeni namenu, predstavitev na uradnih platformah in po uradnih kanalih (spletna mesta, družbeni mediji, uradne skupine na Instagramu).

V okviru projekta 4 elementi v umetnosti so prevideni formalni videoposnetki. Montirati jih velja po posebnih pravilih. Gre za videoposnetke o že izbranih umetniških delih. Prvi del videofilma naj vsebuje kratko predstavitev umetniškega dela (avtor, čas nastanka, umetnostno obdobje ali umetnostno gibanje), drugi del pa "zgodbo v ozadju umetnostnega dela".

V prijavi projekta smo obljubili, da bo IST pripravil 4 videoposnetke v italijanskem jeziku in 4 videoposnetke v mednarodnem znakovnem jeziku; DomSpain bo izdelal 2 videoposnetka v španskem znakovnem jeziku in 2 v katalonskem znakovnem jeziku. ZINI, 4 posnetke v latvijskem znakovnem jeziku. Les Apprimeurs, 2 videoposnetka v francoskem znakovnem jeziku, EduKempen, 2 videoposnetka v nizozemskem znakovnem jeziku. Les Apprimeurs bo nudila tehnično podporo za to dejavnost, saj ima programsko opremo za urejanje videoposnetkov in grafično oblikovanje.

Snemanju videoposnetkov, predlagamo, namenite poseben prostor: lahko uporabite steno, pobarvano v zeleno ali v modro (kot na prvih dveh fotografijah v nadaljevanju), ali fotografsko ozadje, kakršno se uporablja ob teh priložnostih, ki ga na koncu lahko zložite in pospravite v omaro.

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odslikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Ozadja primerna za montažo: zeleno ali modro ozadje lahko nadomestite z drugimi.
Navajamo nekaj primerov:

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odlikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

- 1) <https://bibliodos.eu/ebookcover/bel-ami/#video> To je slika zaslona, videoposnetek za projekt International Sign Erasmus+, ki predstavlja knjige klasične književnosti iz zakladnice evropske dediščine. Projekt je namenjen odraslim s posebnimi potrebami in začetnikom, ki se učijo tujega jezika.
- 2) Video o tedenskih novicah iz sveta. Je v italijanskem znakovnem jeziku.
<https://youtu.be/rIEEUaUxKU8>
- 3) Video za otroke v italijanskem znakovnem jeziku: <https://youtu.be/6RUPLHETqkY>

Gornji videoposnetki so narejeni glede na cilj in ciljno občinstvo. Dolžina posnetka je odvisna od njiju. Na splošno pa je dobro, če se videoposnetki zmotirajo tako, da celota ni daljša od pet minut.

Ti videoposnetki **nimajo podnapisov** zato, ker so ciljna skupina gluhi, ki uporabljajo znakovni jezik. Podnapisov v projektni dokumentaciji nismo obljubili.

Pomembna je tudi **osvetlitev**. Navadno na obe strani snemane osebe namestimo vir svetlobe pod kotom 45°. Oba vira skupaj dajeta svetlobo, ki dobro osvetli snemano osebo. Če gre za gluho osebo se pri njej posnetek osredtoči na najpomembnejše, na roke.

"Gluhi videoposnetki" zahtevajo sodelovanje **gluhega igralca** ali odličnega sliščega tolmača. Pomemben je tudi **kodeks oblačenja**: barva kože mora biti v nasprotju z barvo oblačil, na primer, če je oseba močno svetlopolta, so potrebna črna oblačila in obratno.

Videoposnetki v formalne namene imajo uvod in zaključek. Če gre za projekt Erasmus plus, velja dodati logotip EU in izjavo o omejitvi odgovornosti.

Predlagamo, da ustvarite **uvod (špica) in zaključek (odpoved)** (običajno sta dolga 4 sekunde) Partnerjem ju bomo poslali v obliki, ki omogoča dodajanje lastnih videoposnetkov.

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odslikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Partner	Umetniško delo	Element	Opombe
IST - LIS	Oglasni plakat tovarne Pietro Berzia	Ogenj	
IST - LIS	Sunek vetra	Zrak	
IST - LIS	Narcis	Voda	
IST - LIS	Sanje o granatnem jabolku	Zemlja	
IST - LIS	Litostroj	Ogenj	Slovensko umetniško delo
IST - LIS	Vklenjeni Prometej	Ogenj	Belgijsko umetniško delo
IST - LIS	Odisej in sirene	Voda	Grško umetniško delo
IST - LIS	Odprtje zemlje	Zemlja	Mednarodna umetnina International artwork
MY ARTIST	Freska s skokom bika (Taurokathapsia)	Zrak	
MY ARTIST	Stolp vetrov	Zrak	
MY ARTIST	Hvaležna Helena	Zemlja	
MY ARTIST	Veranda kariatid	Ogenj	
DOMSPAIN – Španščina	Požar na krovu	Ogenj	
DOMSPAIN– Katalonščina	Drama v Sierrri Nevadi	Zemlja	
DOMSPAIN – Katalonščina	Don Kihot in mlini na veter	Zrak	
DOMSPAIN – Španščina	V vodo. Plaža v Valenciji	Voda	
ZINI	Begunci (Stari begunec)	Ogenj	
ZINI	Mati vetrov Spomenik mornarjem in ribičem, ki so umrli v Baltskem morju	Zrak	
ZINI	Veslaško tekmovanje na Latvijskem ribiškem festivalu	Voda	
ZINI	Zvartejeva skala	Zemlja	
LES APPRIMEURS	Ekvatorialna džungla	Zemlja	
LEA APPRIMEURS	Splav meduze	Voda	
EDUKEMPEN	Spomenik rudniku	Zemlja	
EDUKEMPEN	Red Star Line	Voda	

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odslikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

TEHNIČNE SMERNICE

Zahteve za videoposnetke:

Izvozi .mp4

Velikost izvoza je 1080x1920

Ne potrebujemo zvoka.

Codek H.264

Hitrost slikanja (FPS) 24,25 ali 30 (tega vam ne bi smelo biti treba spreminjati)

Bitna hitrost videa 8 Mbit/s

Story board:

video.mp4 1080x1920)

Naslovni diapozitiv - isti jezik kot znakovni jezik, z lastnim elementom.

Posodobite datoteko Excel z naslovom, ki ga želite uporabiti.

Les Apprimeurs bo pripravila. (slika .jpg 1080x1920)

Diapozitiv za umetniško delo (slika .jpg 1080x1920)

Zgodba - začnete lahko s predstavitvijo izbranega umetniškega dela

Avtor (ime, kratek opis), datum ali obdobje, umetniška smer umetniškega dela

Zgodba o umetniškem delu

Zaključek (odpoved) - različni jeziki za zavrnitev odgovornosti (video .mp4 1080x1920

Številka projekta: KA220-ADU-F23A6749

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) in ne odlikavajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija, niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.